

KESİN İNANÇLI ADAM: ERCÜMENT ÖZKAN

İKTİBAS 4 Şubat 2012

Yakın mesai arkadaşlarından Hüseyin Alan onun için, 'Tek Başına Bir Ordu' tabirini kullanmıştı.

Yusuf Alioğlu / Bingöl Gazetesi

Yine rahmetliye ait 'İnanmak ve Yaşamak' adlı eserinden hareketle, 'İnandığı Gibi Yaşayan Adam' benzetmesi de ona aittir.

1938 yılında Kırşehir'in Mucur ilçesinde doğan Ercüment Özkan, bir konferans için gittiği Adana'da, hayatını adadığı rabbine lebbeyk deyişinin 17. yıldönümünde yeniden anlaşılmaya çalışılıyor.

'Anma' seremonilerinin zihinsel az gelişmişliğinden 'anlama' eksenli pratikler lehine yaşanan değişimlerin sevindirici olduğunu da bu arada belirtmeliyim.

İlk Metin Mengüşoğlu'ndan öğrenmiştim rahmet-i rahmana kavuşanları 'anmak' yerine 'anlamak' eksenli zihinselliğin ve eylemselliğin gerekirliğini.

Kur'an'ın, 'onlarda sizler için güzel örnekler vardır' şeklindeki tarih ile irtibatımızı rol modeller üzerine kuran yaklaşımını görünce de bunun hakikatine iman etmiştim.

Tarihimizde anma ilkelliğine kurban edilerek öz değerleri bir türlü anlaşılammış çok sayıda değerli büyüğümüz var.

İsminin ya da biyografisinin etrafına çekilen makyajlardan veya kenar süslerinden tanınmaz hale gelmiştir birçoğu.

Övülecek bir meziyetleri ya da kullanacak bir sermayeleri olmayan 'çakma büyükler' için anma isimli bu gürültü patırtılar sevindirici olabilir.

Ama terkisine başkalarını da alarak 'Yaşatma İdeali' {F.Gülen} için çöllerin rüzgârına, ormanların uğultusuna, ırmakların çağışına ve karanlıkların ıssızlığına dalan çile adamları için ya da Cemil Meriç'in deyişiyle 'öz beynini burnundan kusanlar' için pek de makbul değildir bu yağcılık ve yağdanlık.

Çünkü onlar isimlerinin değil inançlarının yükselmesi ile mesut olacak kimselerdir.

İşte onlardan biri de daha küçük yaşlarda okumayı ve sorgulamayı seçerek bir hayat tanzim eden; küçüğünden büyüğüne, kadınından erkeğine, karakolundan mahkemesine her yerde ve herkesle konuşarak ilmik ilmik inanç dünyasını inşa eden Ercüment Özkan'dır.

A. Hamdi Tanpınar'dan N. Fazıl'a, M.Sait Çekmegil'den M.Mengüşoğlu'na, M.Sait Hatipoğlu'ndan Hamza Türkmen'e, Ali Bulaç'tan İsmail Kazdal'a geniş bir düşünce yelpazesinde, kesin inançlı {E. Hoffer} kimliğiyle 'koşarak konuşan bir adam' idi.

Ali Şeriatî'nin, 'Söyleyeceklerim için bir ömür yetmez' cümlesine nazire yaparcasına cezaevinden çıkar çıkmaz biriktirdiklerini konuşmaya başladı; iki kalp krizini atlattır atlatmaz bildiği doğrularla sahte ilahları rahatsız etmeye devam etti.

1960'lı yılların kasvetli havasında, din adına sapla samanın, at izi ile it izinin karıştığı ve insanların sadece H. Basri Çantay'ın mealiyle dini anlamaya çalıştıkları bir zamanda, yoğun ve samimi enerjisinin tenkit edilmemiş kararları neticesinde soluğu, Ahmet Kabaklı ve İsmet Giritli'nin 'kökü dışarıda komünist örgüt' dedikleri Hizbu-t Tahrir'de almıştı.

Yıllar sonra, yeterli bir sorgulamaya dayanmayan bu tercihten apaçık bir bilinç ile vazgeçtiğinde, kararlılığını, 'onları dokuz talak ile boşadım' diyerek kamuoyu ile paylaşmıştı.

1981 yılında çıkarmaya başladığı ve 6. çocuğum dediği İktibas dergisi ile 'Kuran merkezli düşünce, hadis, sünnet, kur'ani kavramlar, tasavvuf, selefilik, siyaset, tarih...' gibi birçok konudaki öz düşüncelerini paylaşmaya başladı.

1990'lı yıllarda İstanbul'daki bir konferansta, Marmara Üniversitesinden Prof. Y.Nuri Öztürk'e uğradığını ve tasavvuf hakkındaki kanaatlerinden dolayı kendisini pervasızca eleştirip bazı yanlışları itiraf ettirdiğini söylüyordu.

El hak, söylediğini yapan hatta yaptıklarını kısarak söyleyen bir mütevazî kişiliği vardı.

Aynı konferansta İslam dünyasının farklı ülkelerine yaptığı gezileri ve buralara ait gözlemlerini de paylaşmıştı.

Kur'an okumaları ve buna bağlı olarak düşünsel gelişmişlik konusunda Türkiye'nin İslam ülkelerine göre iyi bir noktada olduğunu söylüyordu.

Bu düşüncesini milliyetçiler üzerinden bir tespitle de örnekliyordu.

Bunların {milliyetçilerin} önceleri katıksız Şamanistler yani sadece Türk olduklarını, sonra Türk Müslüman olduklarını, şimdilerde Müslüman Türk olduklarını ileride de inşallah sadece Müslüman olacaklarını söylüyordu.

Fırsatını bulduğum bir anda Bingöl'e zorunlu ikamet cezasını sormuştum.

1967'de tutuklandığını, 13 ay tutuklu kaldığını, 4,5 yıl ağır hapis cezası ve ömür boyu kamu hizmetlerinden men cezası aldığını ve bunlara ilave olarak da Bingöl'e 2 yıl zorunlu ikamet cezasını aldığını söylemişti.

Ancak zorunlu ikamet cezasını Ankara'ya aldırıldığından Bingöl'e gelmemişti.

Cemaleddin Afgani gibi, öz kaynaklara dönmeyi savundu daima. 'Ümmetin ruhen ve bedenen çöktüğünü ve fiilen de çökmek üzere olduğunu' Afgani gibi gittiği her yerde anlattı durdu.

Said Nursi gibi, karşısındaki yangında yanan evladını ve imanını kurtarmaya koştu. Yolda yediği köstekleri ise o büyük yangının yanında hiç anmadı.

Gittiği her yerde, ‘Kur’an Okunmalı’ diyerek bu ülkede insanların ‘anlama ve anladığını yaşama eksenli bir Kur’an tasavvuru’ inşa etmeye çalıştı.

‘Peygamberin hayatını kendi hayatımız gibi bilmeliyiz’ diyerek siret anlayışında içi doldurulmuş bir bakışı ve özgün bir dili temsil etti.

Edille-i Şer’iye’nin aşağıdan yukarıya değil yukarıdan aşağıya okunmasını savundu.

Geçici gündemlerin adamı olmaktan uzak durdu. Ne iktidarla ne de bir çevrenin ağabeyi olmakla ilgilenmedi. Yalın cümleleri ile dini yazı ve sohbetlerin yanında sanatı, romanı, müziği, şiiri konuşmakla da meşgul oldu.

Zamanın ilerisinde olma ufku beraberinde ona yalnızlıklar da yaşattı. {C.Aktaş}

Fikir ve kanaatlerinin şahidi olmaktan bir adım geri durmadı. Örneğin;

N. Fazıl Kısakürek’in bir konferansta ‘vahdet-i vücud ve vahdet-i şühud’ üzerine anlattıklarına, ‘Bu anlattıkların İbnü’l Arabi ile İmam-ı Rabbaninin safsatalarıdır. Bunun dinle, İslam ile ne alakası var. Bunları din diye ve yüksek bir dini hakikatmiş gibi gençlere anlatıyorsun’ diyerek karşı çıkmış, tozu dumana katmıştı.

Bu çıkışıyla kendisine ait şu sözü örnekliyordu adeta: ‘İslam’ın anlaşılmasının önüne kim geçerse, vev ki ben dahi olsam, elinizin tersiyle itin’.

1995 yılında vefatından kısa bir süre önce kurduğu, ‘Küfre olan hasımlığım İslam’a olan hıssımlığımdandır. Allah ve resulüne düşman olmayan herkese hakkımı helal ediyorum’ cümlesi ile, bir müminin son nefesine nasıl yürümesi gerektiğini öğretmişti.

Her kul gibi o da hatadan beri değildi elbette. Taksiratı için, din gününün sahibi olan Allah’tan kendisine mağfiret diliyoruz.

Kur’an’ı ve peygamberi asrın idrakine yeniden sunduğu için;

Tevhid akidesini gereği gibi anlamayı ve ona toz kondurmamayı ve atalar dini ile Allah’ın dinini ayrıştırmayı öğrettiği için;

Okumayı, düşünmeyi, sormayı-sorgulamayı, inanmayı ve inandıklarımızı yaşamayı haber verdiği için;

Türkiye düşünce müktesebatına geleneksel ve modern hurafelerden uzak durarak üçüncü hâlin mümkünlüğünü müjdelediği için;

‘Hakikatin ve sahih akidenin teşekkülü’ adına samanlıkta iğne ararcasına verdiği yoğun emek/salih amel için kendisine rahmet diliyoruz.